

Ontwikkeling van vertelvaardigheid: typisch ontwikkelende kinderen vergeleken met kinderen met TOS

Bolk, Elske, Department of Otolaryngology-Head and Neck Surgery, section Ear & Hearing, Amsterdam UMC; Goverts, Theo, Department of Otolaryngology-Head and Neck Surgery, section Ear & Hearing, Amsterdam UMC; Kramer, Sophia, Department of Otolaryngology-Head and Neck Surgery, section Ear & Hearing, Amsterdam UMC; Scheper, Annette, Kentalis Academie, Koninklijke Kentalis; Behavioural Science Institute, Radboud Universiteit

Introductie

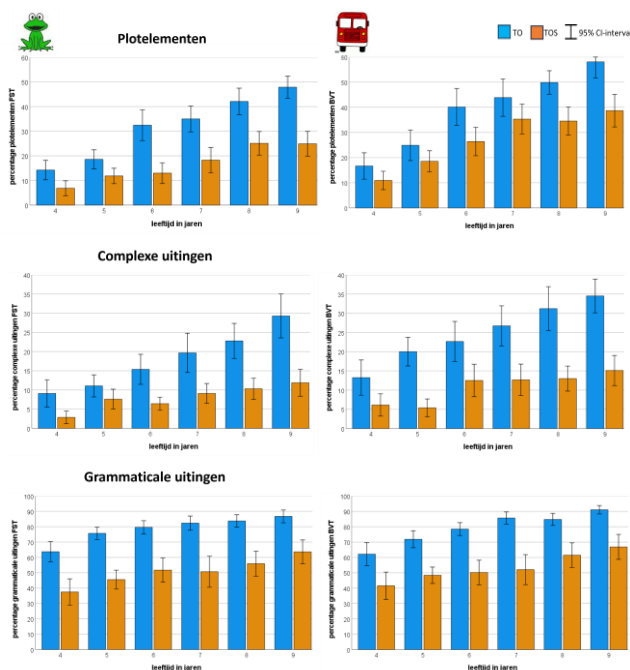
Narratieve vaardigheden zijn belangrijk in de dagelijkse communicatie van kinderen en gerelateerd aan sociaal-emotionele ontwikkeling en schoolsucces (o.a. Schaughency et al., 2017).

Narratieve taken zijn gevoelig in het detecteren van taalstoornissen bij kinderen (Duinmeijer et al., 2012). In Nederland gebruiken we de Frog Story Test (FST) als verteltaak en de Bus Verhaal Test (BVT) als naverteltaak voor het onderzoeken van narratieve vaardigheden, maar actuele normatieve data ontbreken.

Methode

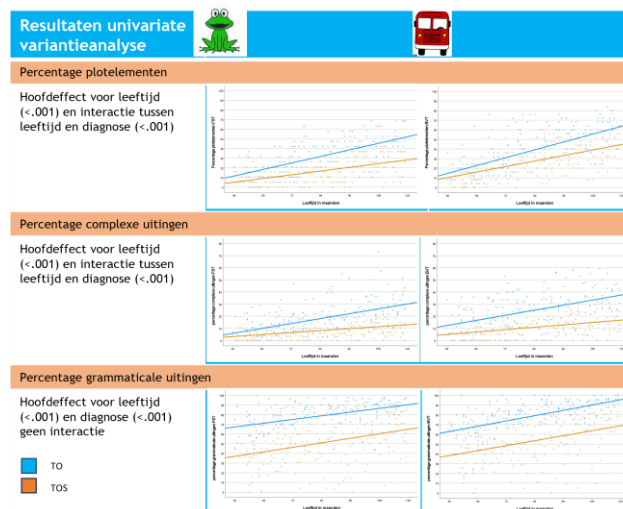
Bij 180 kinderen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) en 180 kinderen met een typische ontwikkeling (TO, beoogd aantal 420) in de leeftijd van 4 tot 10 jaar werden (na)verteltaken (FST, BVT) afgenomen. De narratieve productie van deze taken werd getranscribeerd en geanalyseerd volgens een goed omschreven analysemodel. De effecten van leeftijd en TO versus TOS werden onderzocht met een univariate variantieanalyse.

Figuur 1: normatieve data TO en gemiddelden voor TOS van uitkomstmaten FST en BVT

Resultaten

De normatieve data voor TO en ontwikkelingsdata voor TOS staan weergegeven in figuur 1. Analyses van de narraties lieten een hoofdeffect van leeftijd zien voor plotstructuur, zinscomplexiteit en grammaticaliteit bij het (na)vertellen voor TOS en TO. Voor plotstructuur, zinscomplexiteit en grammaticaliteit presteerden de TO-kinderen significant beter dan de TOS-kinderen. Voor plotstructuur en zinscomplexiteit nam dit verschil toe met leeftijd (zie fig 2).

Figuur 2: univariate variantieanalyses van uitkomstmaten FST en BVT bij TOS en TO

Conclusie/discussie

Narratieve vaardigheden zijn tijdens de basisschoolleeftijd volop in ontwikkeling bij zowel kinderen met TO als TOS. Voor plotstructuur en zinscomplexiteit neemt het verschil tussen TO en TOS toe met leeftijd, wat impliceert dat deze vaardigheden gevoeliger zijn om TOS te identificeren op oudere leeftijden.

De verzamelde data van de totale TO-groep zullen uitgewerkt worden tot normdata voor diagnostiek én evaluatie van behandeling van vertelproblemen.

Referenties

Schaughency E., Suggate S., & Reese E. (2017). Links between early oral narrative and decoding skills and later reading in a New Zealand sample. *American Journal of Learning Difficulties* 22, 109-32.

Duinmeijer, I., de Jong, J. & Scheper, A. (2012). Narrative abilities, memory and attention in children with a specific language impairment. *International Journal of Language and Communication Disorders*, 47, 542-555.